

Nederlands - Groeien vanuit basisgeletterdheid		
Communicatie en informatie - lezen en luisteren		
Leerling: Klas: Leraar:		(indien van toepassing) Vervolgschoolcoach/ondersteuner:
Doelen leerling	Niveau	Leerplandoel
Als ik lees, kan ik ... ☐ het onderwerp van tekst bepalen; ☐ info die ik voor iets nodig heb uit de tekst halen; ☐ de hoofdgedachte van een tekst in twee zinnen weergeven; ☐ de hoofdpunten die bij de hoofdgedachte horen, verwoorden; ... met teksten uit mapje makkelijker - iets moeilijker (schrappen wat niet past).		LPD 1 De leerlingen bepalen het <u>onderwerp</u>, de <u>hoofdgedachte</u> en de <u>hoofdpunten</u> bij het <u>doelgericht</u> lezen en beluisteren van teksten met deze <u>kenmerken</u>. LPD 2 De leerlingen selecteren relevante informatie bij het lezen en beluisteren van teksten met deze kenmerken. BG - De leerlingen halen bij het lezen en luisteren <u>doelgericht</u> het <u>onderwerp</u> en relevante informatie uit <u>geschreven en gesproken niet-fictionele teksten</u> met deze <u>kenmerken</u>.
Als ik luister, kan ik ... ☐ het onderwerp van tekst bepalen; ☐ info die ik nodig heb uit de tekst halen; ☐ de globale inhoud van een tekst weergeven; ☐ de hoofdgedachte van een tekst in twee zinnen weergeven; ☐ de hoofdpunten die bij de hoofdgedachte horen, verwoorden; ... met filmpjes/ audiofragmenten uit mapje makkelijker - iets moeilijker (schrappen wat niet past).		Tips voor leraar: - Verzamel een ruime variatie tekstsoorten: fictie en non-fictie, digitaal in een map (makkelijker en iets moeilijker). - Werk met <u>materiaalafhankelijke vragen</u> die vragen naar onderwerp, globale inhoud, hoofdgedachte, hoofdpunten.

Opdrachten	
(Noteer hier welke opdracht de leerling kan doen of link naar de opdrachten.)	
Reflectie	
Reflectie - suggesties: ☐ Door deze opdracht leerde ik veel bij over ... ☐ Ik kan nu beter... als ik luister of lees. ☐ Als ik de opdracht nog eens doe, hou ik rekening met: ☐ Als ik de opdrachten nog eens doe, probeer ik nu beter ... ☐ Wat ik nog niet kon voor ik die opdracht deed? ☐ Wat ik nog niet wist voor ik die opdracht deed?	

Communicatie en informatie - schrijven en spreken

Als ik schrijf ... ☐ verstaan anderen de inhoud van mijn boodschap; ☐ zorg ik voor een verzorgde lay-out; ☐ vermijd ik spelfouten; ☐ bouw ik goede zinnen; ☐ breng ik structuur in mijn tekst; ☐ kies ik gepaste woorden; ☐ probeer ik mijn tekst mooier/ origineler te maken door variatie in woorden en zinnen. ☐ Ik schreef drie verschillende tekstsoorten.		LPD 3 De leerlingen spreken en schrijven doelgericht (minimumvereisten). BG - De leerlingen spreken en schrijven <u>doelgericht</u> in eenvoudige communicatieve situaties (<u>minimumvereisten</u>). Tips voor leraar: ○ Zoek naar verschillende, voor leerlingen relevante communicatieve situaties, persoonlijk en zakelijk zoals: ✓ spontaan vertellen (over gevoelens, ervaringen, handelingen, verwachtingen, fantasieën); ✓ zich expressief uiten (over gevoelens, gedachten, meningen, fantasieën); ✓ informatie weergeven in beschrijvingen, instructies, vragen en antwoorden; ✓ persoonlijk verslag uitbrengen (een ervaring, een behandeld onderwerp). ○ Laat veel tekstsoorten schrijven, digitaal of niet: bv. e-mail, flyer, uitnodiging, bericht, affiche, artikel, presentatie, notities ... ○ Streef creativiteit, originaliteit in beeld en woordkeuze na. ○ Gebruik spreek- en schrijfkaders - stappenplannen. ○ Link opdracht productie aan opdrachten receptie (en andersom). ○ Besteed ook aandacht aan de strategieën.
Als ik spreek: ☐ verstaan anderen de inhoud van mijn boodschap; ☐ is het luid, duidelijk en traag genoeg; ☐ gebruik ik Standaardnederlands; ☐ bouw ik goede zinnen; ☐ is er structuur in wat ik vertel; ☐ kies ik gepaste woorden; ☐ probeer ik aangenaam te klinken door intonatie te gebruiken. ☐ Ik deed drie verschillende spreekopdrachten.		
Opdrachten		
(Noteer hier welke opdracht de leerling kan doen of link naar de opdrachten.)		

Reflectie	
Reflectie - suggesties: ☐ Door deze opdracht leerde ik veel bij over ... ☐ Ik kan nu beter... als ik schrijf of spreek. ☐ Als ik de opdracht nog eens doe, hou ik rekening met: ☐ Als ik de opdrachten nog eens doe, probeer ik nu beter ... ☐ Wat ik nog niet kon voor ik die opdracht deed? ☐ Wat ik nog niet wist voor ik die opdracht deed?	

Communicatie en informatie - interactie

Als ik schrijf naar anderen:

- ☐ **verstaan ze mijn vraag of de inhoud van mijn boodschap;**
- ☐ blijf ik altijd beleefd;
- ☐ bouw ik goede zinnen;
- ☐ denk ik eerst na over wat ik schrijf:
 - over mijn boodschap;
 - over wat ik wil bereiken;
 - over hoe ik het zal verwoorden;
 - over wie mijn bericht zal lezen.
- ☐ Ik schreef ... berichten op ... naar ...



LPD 5 De leerlingen nemen doelgericht deel aan mondelinge en schriftelijke interactie (kenmerken en minimumvereisten).

BG - De leerlingen nemen doelgericht deel aan eenvoudige mondelinge en schriftelijke interactie (kenmerken en minimumvereisten).

Tips voor leraar:

- Schriftelijk kan bv. via een bericht via een leerplatform, sociale media (bv. WhatsApp, berichten op een forum ...)
- Mondeling kan bv. via een dialoog, klasgesprek, groepswerk, duo-oefeningen ...
- Interactie betekent afwisselen tussen receptief en productief.
- Besteed ook aandacht aan de strategieën.

Als ik spreek met anderen:

- ☐ **verstaan ze mijn vraag of de inhoud van mijn boodschap;**
- ☐ blijf ik altijd beleefd;
- ☐ spreek ik verstaanbaar, duidelijk en luid genoeg;
- ☐ denk ik eerst na wat ik ga zeggen:
 - over mijn boodschap;
 - over wat ik wil bereiken;
 - over hoe ik het zal verwoorden;
 - over wie mijn bericht zal horen.
- ☐ Ik deed ... spreekopdrachten met ...

Opdrachten

(Noteer hier welke opdracht de leerling kan doen of link naar de opdrachten.)

Reflectie

Reflectie - suggesties:

- ☐ Door deze opdracht leerde ik veel bij over ...
- ☐ Ik kan nu beter... als ik schrijf naar anderen of spreek met anderen.
- ☐ Als ik de opdracht nog eens doe, hou ik rekening met:
- ☐ Als ik de opdrachten nog eens doe, probeer ik nu beter ...
- ☐ Wat ik nog niet kon voor ik die opdracht deed?
- ☐ Wat ik nog niet wist voor ik die opdracht deed?

Tekstkenmerken

A-stroom	B-stroom	Basisgeletterdheid
Tekstsoorten		
informatief, persuasief, opiniërend, prescriptief, narratief	informatief, persuasief, opiniërend, prescriptief, narratief	variatie aan tekstsoorten
Onderwerp		
concrete inhoud	Concrete en herkenbare inhoud	Concrete en herkenbare inhoud
Uiterlijke kenmerken		
duidelijke lay-out	duidelijke lay-out	duidelijke lay-out
Structuur/ Samenhang		
herkenbare structuur, expliciet aangegeven bij teksten met minder samenhang	herkenbare, expliciet aangegeven structuur	herkenbare structuur, expliciet aangegeven structuur
grote samenhang	grote samenhang	grote samenhang
Tempo en vloeid		
normaal spreektempo	laag tot normaal spreektempo	laag tot normaal spreektempo
Informatiedichtheid		
lage tot gemiddelde informatiedichtheid	lage informatiedichtheid	lage informatiedichtheid
Woordenschat		
frequente en minder frequente woorden	voornamelijk frequente woorden	voornamelijk frequente woorden

eenvoudig figuurlijk taalgebruik	heel eenvoudig figuurlijk taalgebruik	heel eenvoudig figuurlijk taalgebruik
voornamelijk Standaardnederlands	voornamelijk Standaardnederlands	voornamelijk Standaardnederlands

Minimumvereisten

A-stroom	B-stroom	Basisgeletterdheid
Tekstsoorten		
grote variatie aan tekstsoorten	variatie aan tekstsoorten	variatie aan tekstsoorten
Onderwerp		
concrete inhoud	concrete inhoud	concrete inhoud
Uiterlijke kenmerken		
gepaste lay-out	gepaste lay-out	
gepast register (afgestemd op doel en doelpubliek)	gepast register	register staat het overbrengen van de boodschap niet in de weg
gepast taalgebruik	gepast taalgebruik	
Verzorgd taalgebruik/taalvariëteit		
aandacht voor woordkeuze, uitspraak, intonatie, spelling, zinsbouw, interpunctie, Standaardnederlands, helderheid, adequaatheid, (vorm)correctheid en vlotheid	aandacht voor woordkeuze, uitspraak, intonatie, spelling, zinsbouw, interpunctie, Standaardnederlands, helderheid, adequaatheid, (vorm)correctheid	uitspraak, woordkeuze, zinsbouw, spelling staan het overbrengen van de boodschap niet in de weg

gepaste lichaamstaal	gepaste lichaamstaal	lichaamstaal staat het overbrengen van de boodschap niet in de weg
Structuur/ Samenhang		
eenvoudige, herkenbare tekststructuur	eenvoudige tekststructuur	eenvoudige tekststructuur
redelijk herkenbare samenhang	redelijk herkenbare samenhang	redelijk herkenbare samenhang
Woordenschat		
frequente en minder frequente woorden		frequente woorden